

Αριθμός 43/2022
ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Ε΄

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 2 Ιουνίου 2021, με την εξής σύνθεση: Μ. Γκορτζολίδου, Σύμβουλος της Επικρατείας, Προεδρεύουσα, σε αναπλήρωση της Προέδρου του Τμήματος και του αναπληρωτή της Αντιπροέδρου, που είχαν κώλυμα, Αγγ. Μίντζια, Δ. Βασιλειάδης, Σύμβουλοι, Ελ. Μουργιά, Θ. Ζιάμου, Πάρεδροι. Γραμματέας η Δ. Τετράδης, Γραμματέας του Ε' Τμήματος.

Για να δικάσει την από 10 Ιανουαρίου 2019 αίτηση:

των: 1. Αναστασίου Βάμβουκα του Δημητρίου, κατοίκου Χανίων (οδός Αρκαδίου, Αγ. Ματθαίος), 2. Δημητρίου Κατσανικάκη του Θεοδώρου, 3. Κωνσταντίνου Κατσανικάκη του Θεοδώρου, κατοίκων Χανίων (Προφήτη Ηλία 105), 4. Κυριακούλας Κατσανικάκη, χήρας Θεοδώρου Κατσανικάκη, κατοίκου Χανίων (Προφήτη Ηλία 18), 5. Εμμανουήλ Κατσανικάκη του Κωνσταντίνου, κατοίκου Χανίων (2^η Πάροδος, Κροκιδά 11), 6. Ανδρέα Κατσανικάκη του Κωνσταντίνου, κατοίκου εν ζωή Χανίων (Άγιος Ονούφριος Ακρωτηρίου), ο οποίος απεβίωσε και τη δίκη συνεχίζει η κληρονόμος του Μαρία Κατσανικάκη, χήρα Ανδρέα Κατσανικάκη, 7. Κωνσταντίνου Κατσανικάκη του Κωνσταντίνου, κατοίκου Χανίων (Ν. Ανδριανάκη 38), 8. Δημητρίου Κατσανικάκη του Κωνσταντίνου, κατοίκου Χανίων (2^η Πάροδος, Κροκιδά 11), 9. Γεωργίου Κατσανικάκη του Κωνσταντίνου, κατοίκου Χανίων (Προφήτη Ηλία 126), 10. Γεωργίας Βλαμάκη του Πέτρου, κατοίκου Χανίων (Προφήτη Ηλία 66), 11. Ιωάννας Βλαμάκη του Πέτρου, κατοίκου Νέας Πεντέλης (Ασκληπιού 9), 12. Ελένης Βουτετάκη του Ιωάννη, κατοίκου Χανίων (Ομαλού 5), 13. Νικολάου Μαρματάκη του Ευτυχίου, κατοίκου

ΕΠΙΔΕΙΧΘΗΚΕ
Στις 22-6-2022
Ημέρα Δευτέρα
ΔΙΚ. ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ

Νέας Κυδωνίας Χανίων, 14. Ελπίδας Σταφυλαράκη του Παναγιώτη, κατοίκου Χανίων (Αγ. Κυριακής 16), 15. Ιωάννη Στρατουδάκη του Νικολάου, κατοίκου Χανίων (Αθανασίου Διάκου 18), 16. Κλεάνθης Τσάφαρη του Μιχαήλ, κατοίκου Χανίων (Νεάρχου 22), 17. Γεωργίου Ανδρουλάκη του Νικολάου, κατοίκου Χανίων (Κ. Μάνου 64), 18. Βασιλικής Ανδρουλάκη του Ιωσήφ, 19. Σοφίας Ανδρουλάκη του Εμμανουήλ, 20. Ιωάννη Ανδρουλάκη του Εμμανουήλ, κατοίκων Χανίων (Δημητρίου Τσαγκαράκη 3) και 21. Αριστέας Βλαζάκη του Χαράλαμπου, κατοίκου Κάντζας (Πλάτωνος 26), οι οποίοι παρέστησαν με τη δικηγόρο Μαρία Φλώρου (Α.Μ. 13427), που την διόρισαν με πληρεξούσια,

κατά του Υπουργού Οικονομικών, ο οποίος παρέστη με τον Αλέξανδρο Σταυράκη, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Με την αίτηση αυτή οι αιτούντες επιδιώκουν να ακυρωθεί η σιωπηρή απόρριψη από την Κτηματική Υπηρεσία Χανίων του από 16.8.2018 αιτήματος τους, που αφορά την ανάκληση της απόφασης του Νομάρχη Χανίων.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως της εισηγήτριας, Παρέδρου Ελ. Μουργιά.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε την πληρεξούσια των αιτούντων, η οποία ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση και τον αντιπρόσωπο του Υπουργού, ο οποίος ζήτησε την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινομένης αιτήσεως έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (1402759/2019, 3216458/2019, 3216459/2019, 5220945/2019 ειδικά έντυπα παραβόλου, σειράς Α).

2. Επειδή, με την αίτηση αυτή ζητείται η ακύρωση της σιωπηρής

απορρίψεως από τη Διοίκηση του από 16.8.2018 αιτήματος των αιτούντων προς την Κτηματική Υπηρεσία Χανίων περί επανακαθορισμού των οριογραμμών παλαιού αιγιαλού στην περιοχή βυρσοδεφείων Αγίας Κυριακής Χαλέπας («Ταμπακαριά») του Δήμου Χανίων νομού Χανίων, ο καθορισμός των οποίων είχε επικυρωθεί με την 19564/12.12.1984 απόφαση του Νομάρχη Χανίων (Δ' 710/31.12.1984).

3. Επειδή, όπως προκύπτει από το ευρισκόμενο στον φάκελο της υποθέσεως αντίγραφο της 69/2020 ληξιαρχικής πράξεως θανάτου, που εκδόθηκε από τον Δήμο Χανίων ο έκτος εκ των αιτούντων Ανδρέας Κατσανικάκης απεβίωσε στις 26.2.2020, δηλαδή μετά την άσκηση της αιτήσεως ακυρώσεως (11.1.2019). Τη δίκη συνεχίζει με την από 31.3.2021 δήλωσή της προς το Συμβούλιο της Επικρατείας (αρ. πρωτ. Π 1802/1.4.2021), κατ' άρθρο 31 παρ. 1 του π.δ. 18/1989 (Α' 8), η φερόμενη ως κληρονόμος του.

4. Επειδή, με έννομο συμφέρον ασκείται η κρινόμενη αίτηση από τους αιτούντες, οι οποίοι φέρονται ως ιδιοκτήτες ακινήτων που καταλαμβάνονται από τις καθορισθείσες, με την ως άνω νομαρχιακή απόφαση, οριογραμμές του παλαιού αιγιαλού.

5. Επειδή, κατά την έννοια των διατάξεων του ν. 2971/2001 (Α' 285), όπως ίσχυαν κατά τον χρόνο υποβολής της αιτήσεως επανακαθορισμού [άρθρο 7Α, το οποίο προστέθηκε με την παράγραφο 4 του άρθρου 11 του ν. 4281/2014 (Α' 160/8.8.2014)], όταν ζητείται από ενδιαφερόμενο ο επανακαθορισμός των οριογραμμών αιγιαλού, παλαιού αιγιαλού ή παραλίας, που έχουν κατά την άποψή του καθορισθεί εσφαλμένως κατά το παρελθόν, η Διοίκηση οφείλει να επιλαμβάνεται του αιτήματος, υπό την προϋπόθεση ότι ο ενδιαφερόμενος προσκομίζει συγκεκριμένα κρίσιμα στοιχεία προκειμένου να αποδείξει ότι υπήρξε σφάλμα κατά τον αρχικό καθορισμό των οριογραμμών. Κατ' ακολουθίαν, η παράλειψη της Διοικήσεως να αποφανθεί επί αιτήσεως επανακαθορισμού των ορίων αιγιαλού, παλαιού αιγιαλού ή παραλίας, η οποία συνοδεύεται

Αριθμός 43/2022

-4-

από σχετικά στοιχεία, συνιστά παράλειψη οφειλόμενης ενέργειας, υποκείμενη σε αίτηση ακυρώσεως, οι δε πράξεις, με τις οποίες η Διοίκηση απορρίπτει για οποιοδήποτε λόγο ή αρνείται να εξετάσει την αίτηση αυτή, έχουν εκτελεστό χαρακτήρα (ΣτΕ 555/2021, 120/2021, 2159/2019, 647/2019, 158/2017, 376/2016, 2245/2014, 4807/2013 κ.ά.).

6. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα εξής: Με την προαναφερθείσα 19564/12.12.1984 απόφαση του Νομάρχη Χανίων, επικυρώθηκε, σύμφωνα με τις διατάξεις του α.ν. 2344/1940, η από 16.9.1983 έκθεση της αρμόδιας Επιτροπής καθορισμού αιγιαλού και καθορίσθηκαν οι οριογραμμές αιγιαλού, παραλίας και παλαιού αιγιαλού στην περιοχή βυρσοδεψείων Αγίας Κυριακής Χαλέπας Χανίων («Ταμπκακαριά»). Οι αιτούντες φέρονται ως ιδιοκτήτες ακινήτων στη θέση αυτή και, ειδικότερα, κτιρίων παλαιών παραδοσιακών βυρσοδεψείων, τα οποία εμπίπτουν στην καθορισθείσα με την ανωτέρω νομαρχιακή απόφαση ζώνη παλαιού αιγιαλού. Τα ως άνω κτίρια με τα παραρτήματά τους «στον παράλιο περιβάλλοντα χώρο στον οποίο είναι ενταγμένα και σχετίζονται με τη λειτουργία της χρήσης βυρσοδεψείου (π.χ. δεξαμενές, στέρνες, λίμνες κ.λπ.)» χαρακτηρίσθηκαν ως διατηρητέα με την 48080/2677/20.7.2018 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΑΑΠ 166/7.8.2018). Με την 72102/16.8.2018 αίτησή τους προς την Κτηματική Υπηρεσία Χανίων οι αιτούντες προέβαλαν ότι ο παλαιός αιγιαλός καθορίσθηκε εσφαλμένως, κατά πλάνη περί τα πράγματα και με πλημμελή αιτιολογία, διότι ουδέποτε υπήρξε παλαιός αιγιαλός στην επίμαχη περιοχή και δεν ερευνήθηκαν από τη Διοίκηση οι κατοχές ιδιωτών έως το έτος 1884, ζήτησαν δε τον επανακαθορισμό των ορίων του παλαιού αιγιαλού στην ανωτέρω θέση. Με την ως άνω αίτηση υπέβαλαν, μεταξύ άλλων στοιχείων, τίτλους ιδιοκτησίας, τοπογραφικά διαγράμματα, το 544.5/192/93 έγγραφο του ΓΕΝ, με το οποίο είχε διαπιστωθεί η ανάγκη επανακαθορισμού των οριογραμμών παλαιού αιγιαλού στην επίδικη περιοχή, καθώς και

./. .

Ερευνητική Μελέτη (Μαρτίου 2018). Στην μελέτη αυτή, η οποία συντάχθηκε από ομάδα επιστημόνων του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου και του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, παρατίθενται επιστημονικά και άλλα τεχνικά δεδομένα για τη μορφολογία και την ποιοτική σύσταση της ακτής και του βυθού, τα γεωλογικά χαρακτηριστικά της ευρύτερης περιοχής και της περιοχής έρευνας, την ένταση και τη συχνότητα των πνεόντων ανέμων, τον κυματισμό και τα κλιματολογικά και μετεωρολογικά δεδομένα της περιοχής, προκειμένου να τεκμηριωθεί ότι από το έτος 1884 δεν επήλθε, στην επίδικη παραθαλάσσια θέση, μεταβολή της ακτογραμμής με τη δημιουργία παλαιού αιγιαλού. Επίσης, υπέβαλαν την εισήγηση-αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την προαναφερθείσα υ.α. 48080/2677/20.7.2018 για τον χαρακτηρισμό των ως άνω κτιρίων ως διατηρητέων, στην οποία παρατίθενται στοιχεία για την ιστορία, το περιβάλλον και το ιδιοκτησιακό καθεστώς του παλαιού βιομηχανικού συγκροτήματος των βυρσοδεψείων στην περιοχή Αγίας Κυριακής («Ταμπακαριά»). Ειδικότερα, στην έκθεση αυτή αναφέρεται ότι η επεξεργασία δέρματος ως οργανωμένη δραστηριότητα αναπτύχθηκε και άκμασε στην Κρήτη ήδη από την περίοδο της Κρητικής Πολιτείας (1898-1913) λόγω της αφθονίας της πρώτης ύλης (δέρματα) αλλά και των μέσων επεξεργασίας (νερό, τανίνη βελανιδιών). Κατά τα εκτιθέμενα στην ως άνω έκθεση, σύμφωνα με επίσημα αραβικά έγγραφα τα «Ταμπακαριά» δημιουργήθηκαν κατά την περίοδο της αιγυπτιακής κατοχής της Κρήτης (1830-1840), ενώ από διασωθέντα συμβόλαια της ίδιας εποχής προκύπτει ότι ιδιοκτήτες ήταν Έλληνες. Ως αρχικός πυρήνας για την εν λόγω δραστηριότητα επελέγη η βραχώδης ακτή του κολπίσκου κάτω από την περιοχή Χαλέπα με πρόσβαση από την οδό Βιβιλάκη, η οποία «προσέφερε ιδανικό περιβάλλον για την ανάπτυξη της συγκεκριμένης δραστηριότητας και τούτο διότι Α) ήταν ο πλησιέστερος χώρος από το αστικό διαμετακομιστικό κέντρο της πόλης των Χανίων (τότε πρωτεύουσα

της Κρήτης). Β) είχε μεγάλη απόσταση από τις τότε κατοικημένες περιοχές (έξω από τα τείχη της πόλης). Γ) Υπήρχαν υφάλμυρα νερά, απαραίτητα για την επεξεργασία των δερμάτων (πηγάδια). Τέλος οι έντονες υψομετρικές καμπύλες, που ευνοούσαν τη λειτουργική δομή του βιοτεχνικού χώρου. Με δεδομένη την άνθηση της βιοτεχνικής δραστηριότητας, η ανάγκη για επέκτασή της οδήγησε στην όμορη περιοχή της Αγ. Κυριακής η οποία προσέφερε ακριβώς τις ίδιες συνθήκες». Η αίτηση αυτή, κατά τα εκτιθέμενα στο 42907ΑΠΑ/16.9.2020 έγγραφο απόψεων της Κτηματικής Υπηρεσίας Χανίων προς το Δικαστήριο, δεν έχει εξετασθεί, επί του παρόντος, από τη Διοίκηση. Ήδη, οι αιτούντες ζητούν, με την κρινόμενη αίτηση, την ακύρωση της σιωπηρής απορρίψεως από τη Διοίκηση της ως άνω από 16.8.2018 αιτήσεώς τους.

7. Επειδή, από τα προαναφερόμενα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι με την αίτησή τους ενώπιον της Κτηματικής Υπηρεσίας για επανακαθορισμό της οριογραμμής του παλαιού αιγιαλού στα σημεία που καταλαμβάνει τμήματα της ιδιοκτησίας τους, οι αιτούντες είχαν προβάλει ειδικότερους ισχυρισμούς αναφορικά με τα όρια του παλαιού αιγιαλού στην επίδικη περιοχή Αγίας Κυριακής, με προσκομιδή σχετικών στοιχείων, τα οποία, όπως παρατίθενται στην εν λόγω αίτηση, δεν είναι προδήλως απρόσφορα για την επανεξέταση από την αρμόδια επιτροπή του ζητήματος του καθορισμού παλαιού αιγιαλού. Άλλωστε και η Κτηματική Υπηρεσία Χανίων, κατά τα εκτιθέμενα ιδίως στο 42907ΑΠΑ/16.9.2020 έγγραφο απόψεων προς το Δικαστήριο, επισημαίνει ότι στην ευρύτερη παραθαλάσσια ζώνη εκκρεμούν αρκετές αιτήσεις ενδιαφερομένων για τον επανακαθορισμό των οριογραμμών του αιγιαλού, της παραλίας και του παλαιού αιγιαλού, οι οποίες δεν κατέστη δυνατόν να εξετασθούν λόγω της προϊούσας πανδημίας COVID-19, μεταβολών στη συγκρότηση των αρμοδίων διοικητικών οργάνων και άλλων διοικητικών δυσλειτουργιών και αποδέχεται τη σκοπιμότητα εξετάσεως της από 16.8.2018 αιτήσεως που υπέβαλαν οι αιτούντες για τον επανακαθορισμό των οριογραμμών του

παλαιού αιγιαλού στην επίδικη θέση. Με τα δεδομένα αυτά, η Διοίκηση όφειλε να εξετάσει το υποβληθέν από 16.8.2018 αίτημα επανακαθορισμού των οριογραμμών παλαιού αιγιαλού, και, συνεπώς, η παράλειψή της να αποφανθεί είναι μη νόμιμη και πρέπει να ακυρωθεί, κατ' αποδοχήν του προβαλλομένου λόγου ακυρώσεως ως βασίμου. Περαιτέρω, η υπόθεση πρέπει να αναπεμφθεί στη Διοίκηση, προκειμένου αυτή να επιληφθεί και αποφανθεί αιτιολογημένα επί του ειδικού αυτού αιτήματος.

Δ ι ά τ α ύ τ α

Δέχεται την αίτηση.

Ακυρώνει την παράλειψη της Διοίκησης να αποφανθεί επί του από 16.8.2018 αιτήματος των αιτούντων και αναπέμπει την υπόθεση στη Διοίκηση, κατά το σκεπτικό.

Διατάσσει την απόδοση του παραβόλου.

Επιβάλλει στο Δημόσιο τη δικαστική δαπάνη των αιτούντων, η οποία ανέρχεται σε εννιακόσια είκοσι (920) ευρώ.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 23 Ιουνίου 2021

Η Προεδρεύουσα Σύμβουλος

Η Γραμματέας του Ε' Τμήματος

Μ. Γκορτζολίδου

Δ. Τετράδη

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 12ης Ιανουαρίου 2022.

Η Προεδρεύουσα Σύμβουλος

Η Γραμματέας

ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Αθήνα, 16.6.2022
Ο Προϊστάμενος του Αρχείου
του Συμβουλίου της Επικρατείας

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Για τη νόμιμη σήμανση
Αθήνα, 16.6.2022
Ο Προϊστάμενος του Αρχείου
του Συμβουλίου της Επικρατείας

Θεωρήθηκε

Θ

T: 00
ΑΦΜ: 00
e-mail: m

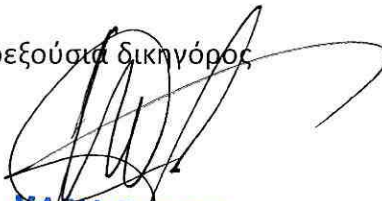
ΜΑΡΙΑ Γ. ΦΛΩΡΟΥ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΑΜ/ΔΣΑ: 13427
ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝ 6 - ΑΘΗΝΑ 106 74
ΤΗΛ: 210 72 56 596 - FAX: 210 72 97 554
ΑΦΜ: 007035150 - ΔΟΥ: ΓΛΥΦΑΔΑΣ
e-mail: mflorou@ppandpartners.gr

ΜΑΡΙΑ Γ. ΦΛΩΡΟΥ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ
ΥΠΟΛΕΙΤΑΙ
56 593 - FAX: 210 72 97 554
35150 - ΔΟΥ: ΓΛΥΦΑΔΑΣ
mflorou@ppandpartners.gr

Αρμόδιος δικαστικός επιμελητής παραγγέλλεται να επιδώσει νόμιμα την παρούσα απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας προς την Κτηματική Υπηρεσία Χανίων που εδρεύει στα Χανιά, οδός Αν. Παπανδρέου αρ. 63 για να λάβει γνώση και για τις νόμιμες συνέπειες, καλούμενη, σε συμμόρφωση προς το διατακτικό της ενόψει και του σκεπτικού της, να επιληφθεί και να αποφανθεί αιτιολογημένα επί του από 16.8.2018 αιτήματος των αιτούντων περί επανακαθορισμού των οριογραμμών παλαιού αιγιαλού στην περιοχή Βυρσοδεψείων Αγίας Κυριακής («Ταμπακαριά») του Δήμου Χανίων νομού Χανίων, ο καθορισμός των οποίων είχε επικυρωθεί με την 19564/12.12.1984 απόφαση του Νομάρχη Χανίων (Δ' 710/31.12.1984).

Αθήνα, 22 Ιουνίου 2022

Η πληρεξούσια δικηγόρος

ΜΑΡΙΑ Γ. ΦΛΩΡΟΥ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΑΜ/ΔΣΑ: 13427
ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΙΩΑΚΕΙΜ 6 - ΑΘΗΝΑ 106 74
ΤΗΛ: 210 72 56 593 - FAX: 210 72 97 554
ΑΦΜ: 007035150 - ΔΟΥ: ΓΛΥΦΑΔΑΣ
e-mail: mflorou@ppandpartners.gr

2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

1

2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100